

## דף

סוטה - דף ב' ע"ב

## על הדף

תכט

בשם הגרש"ז טובי' באטוס ז"ל אב"ד סקולסקי דדברי הריטב"א פלא עצום, דהרי בגמ' כאן הנ"ל מבואר להדיא איפכא, דאדרבה, משום דעד משמע שנים, ילפינן דעד אחד נאמן בסוטה וצע"ג.

★★

**בגמ': איצטריך סד"א סוטה שאני דרגליים לדבר וכו'.**

**הגאון** ר' אהרן ליב שטיינמן שליט"א שאל את הגרי"ז מבריסק וצ"ל: הרי באמת אין בה רגליים לדבר, ורק שהתורה חידשה שזה נקרא ספק ואסורה, ומאי ס"ד שנאמין לעד אחד מחמת זה ע"כ. (והגרי"ז לא השיב על כך רק אמר: נו, נו...)

(ספר מעשה איש חלק ד' ע' רלו בהג"ה)

★★

**בגמ': לא לימא איניש לאיתתי' בזה"ז וכו'.**

**כתב** הרמב"ם (הלכות אישות פכ"ד הכ"ה) וז"ל: "אמר לה בינו לבניה אל תסתרי עם איש פלוני, וראה אותה שנסתרה עמו ושהתה כדי טומאה. הרי זו אסורה עליו בזמן-הזה שאין שם מ"י סוטה, וחייב להוציא ויתן כתובה. ואם הודית שנסתרה אחר שהתרה בה, תצא בלא כתובה, ולפיכך משביעה על זה, ואח"כ יתן כתובה".

זה דמדגיש הרמב"ם: "בזמן הזה" צ"ב. וכי מאי נפ"מ בנידון דידן בין בזה"ז לבין זמן הבית, הן גם כאשר משקינן את הסוטה, אין משקינן אלא אם כן קינא לה בפני שניים ונסתרה בפני שניים.

**דן** בזה בכסף-משנה, וכתב: "אפשר שנגרר אחר לישנא דגמרא דאמר: לא לימא איניש לאינישי ביתא בזה"ז אל תסתרי עם איש פלוני, דילמא קיי"ל כר' יוסי בר' יהודה דאמר קינוי על פי עצמו, וליכא השתא מי סוטה לבדקה" ע"כ.

**אך** בחלקת-מחוקק (אבה"ע סי' קט"ו ס"ק ל"ד) כתב ליישב דברי הרמב"ם באופן אחר: "כלומר, דאילו בזמן הבית, אף שאין משקינן אלא אם כן קינא בפני שנים ונסתרה בפני שנים, מ"מ בזה"ב היה אפשר לעשות לה תקנה, שיקנא לה שנית בפני שנים, והיא תסתיר עצמה בפני עדים, ויגלגל עליה גם סתירה ראשונה, ותשתה מי המרים, ותהיה טהורה לבעלה,

הבת קול ואומרת "בת" פלוני, ואילו לגבי הבן חשיב בעיקר אם הוא בעצמו ת"ח.

★★

**בגמ': בת קול יוצאת בת פלוני לפלוני וכו'.**

**הר"ן** מוע"ק (ד' י' ע"א בדפי הרי"ף) כותב: שאע"פ שנגזר על האדם מן השמים בת פלוני לפלוני, אם יוסיף איש אחר שאינו בן זוגה להתפלל לה, אפשר שישמע לו, אף כי בסוף תתקיים הגזירה שיגרשנה האיש שיתפלל עליה או שימות במהרה וישאנה אותו שהוא בן זוגה אח"כ וכו' עכ"ל.

**והנה** בתשו' חתם סופר (או"ח סי' נ"ו) דן למה לא מברכים ברכת שהחיינו על נשואין. ובד"ה ואולי י"ל וכו' כתב בתו"ד: אבל דבר התלוי בבחירת אדם ואין הקב"ה משנה בחירתו של אדם, ואילו לא רצה הזיווג הזה להזדווג זה עם זה לא הי' ממעשי שמים לכופן לכך וכו' עכ"ד.

**ובקובץ** אוצרות הסופר (קובץ י"ב ע' קמא) מקשים מדברי הר"ן הנ"ל דמבואר דכופין משמים על הזיווג, על דברי החת"ס הנ"ל ע"כ.

## דף ב' ע"ב

**בגמ': זה בנה אב, כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים, עד שיפרוט לך הכתוב אחד, ואמר רחמנא תרי לית בה אלא חד וכו'.**

**מבואר** כאן, דמה שנאמר ועד אין בה הפירוש שאין ב' עדים אלא א', ובתוס' הקשו: אבל קשיא, דגבי שבועת העדות כתוב, והוא עד, ומחייבין אפי' אחד וכו' ע"כ. ובשפת אמת (עמ"ס סוטה) תירץ בפשטות וז"ל: דע"י דהתם כתיב: "והוא" עד (ר"ל לשון יחיד), ע"כ אחד משמע. משא"כ עד סתם הוי תרי עכ"ל ודו"ק.

**והנה** בריטב"א בשבועות (ל"ב:) בהא דאיתא בגמ' שם: הכל מודים בעד סוטה דכתיב ועד אין בה, כל שיש בה ע"כ. כתב הריטב"א וז"ל: ועד אין בה, כלומר ועד טומאה אין בה כלל. דאע"ג דבעלמא כל מקום שאמרה תורה עד הרי כאן שנים וכו', שאני הכא דכתיב אין בה, לומר עיין עליה עכ"ל. והקשה בקובץ כרם שלמה (שנה ט"ז קו' ד' ע' ל)